

ESGLÉSIA DE MENORCA

**Butlletí oficial
del Bisbat**

Num. 12 - DESEMBRE DEL 1985

SUMARI

DOCUMENTS DEL BISBE407

57.—Felicitació de Nadal.

58.—Homilia pel dia de la Puríssima, 1985. "Mare de l'Església"
(Als 20 anys de l'acabament del Concili Vaticà II.)

59.—Carta sobre una trobada sacerdotal.

60.—Escrit per a la revista "Poncella": L'Església, esperança
dels joves".

SES CATEQUESIS DEL BISBE

61.—Església diocesana (i III).

62.—El Sínode extraordinari.

63.—Un altre Sínode.

64.—El Consell Diocesà de Pastoral (I).

65.—El Consell Diocesà de Pastoral (II).

66.—El Consell Diocesà de Pastoral (i III).

67.—Dimecres comença un NOU any.

SECRETARIA GENERAL421

Jornada per a la pau.

Sobre l'abstinència de carn, els divendres de Quaresma.

Trobada sacerdotal al Seminari.

CONSELL DEL PRESBITERI423

Full informatiu del mes de novembre 1985.

CARITAS DIOCESANA427

Conclusions de l'Assemblea de Càritas espanyola. (Sep. 1985)

DELEGACIÓ DIOCESANA D'ASSUMPTES ECONÒMICS431

Relació de la col·lecta efectuada el dia d'ajuda a l'Església.

INFORMACIO DIOCESANA433

Activitats del Sr. Bisbe.

Jornades sobre "indiferència religiosa".

El Bisbe d'Osca, dirigeix el Recés trimestral dels sacerdots.

Jornades sobre la Bíblia.

Assemblea anual del Moviment de Joves cristians.

DE LA CONFERÈNCIA EPISCOPAL ESPANYOLA436

I.- Declaració: Vint anys després del Vaticà II.

II.- Nota sobre el Congrés "Evangelització i home d'avui".

III.- Nota sobre l'avortament.

BIBLIOGRAFIA439

Index general de l'any 1985.

DOCUMENTS DEL BISBE

57. FELICITACIÓ DE NADAL 1.985

A la Cova de Betlem, aquella primera nit, hi va haver una gran alegria. Angels i pastors cantaven la glòria del Senyor. Va ser un goig profund, íntim, diria que fins i tot silenciós, callat, de contemplació.

Han passat moltes altres nits de Nadal. Amb goig i amb alegria, amb càntics sonors que han omplenat l'univers. Si llavors ningú es va entèmer del que succeïa, ara tota la cristianitat viu, en aquest dia i en aquesta nit, un goig encara profund i íntim.

Vos invit a tots a viure aquesta nit i aquest dia amb la mateixa profunditat que es van viure, aquella primera nit de Betlem.

Necessitam trobar la pau interior, si volem aconseguir la pau exterior entre els pobles de tot el món. Que l'exultació i la felicitat d'aquest Nadal siguin mostra palpable de la profunditat de l'amor i de l'estimació que ens devem els uns als altres. Viurem així, de debò, l'esperit i el sentit íntim que va dur-nos un Déu fet home: Jesús el Fill de Maria.

Bon Nadal! Bones festes a tots!

Ciutadella, desembre del 1.985.

+ Antoni Berbe

58. HOMILIA PEL DIA DE LA PURÍSSIMA. ANY 1.985.

(Als 20 anys de l'acabament del Concili Vaticà II)

MARE DE L'ESGLÉSIA

Estimats germans,

Avui fa vint anys que va acabar-se el Concili Vaticà II. Si fa o no fa, a aquesta mateixa hora, a la plaça de Sant Pere, al Vaticà, terminava la solemne Eucaristia, presidida pel Papa Pau VI, que la concelebrava amb tots els bisbes del món assistents a l'acte. Després de la benedicció papal, un crit unànim sortia de totes les veus dels mil·lenars de persones presents a la plaça: Donem gràcies a Déu!, contestant així el comiat que el feia el Papa; Anau-vos-en tots en pau en el nom del Senyor Jesucrist.

El dia abans havia tengut lloc la darrera sessió del Concili. Un bisbe, pare conciliar, present a totes les sessions del Concili, escrivia en un bloc de notes particulars, aquestes paraules que ara vos copïi:

“El Papa ens ha regalat un anell per simbolitzar la unió amb ell i entre nosaltres, els bisbes. El Secretari General del Concili ens diu que aquest gran esdeveniment eclesial que és el Concili es pot definir així: Una gran manifestació de caritat. De part del Papa i del patriarca Atenàgores, ara es llegeix un comunicat que es rebut amb grans aplaudiments. En ell s'hi demana perdó, reconciliació i s'anul·la l'excomunió de l'any 1054. Es un moment històric, han passat 941 anys des d'aquella separació d'Orient i Occident. El Papa en l'homilia diu, entre altres, aquestes paraules que subretx: “L'Església no fa fallat del seu recte camí. L'Església està a favor de l'home, en bé de l'home, per l'home total. En la cara de l'home, de tot home, hem de veure-hi la cara de Crist, i en la del Crist, la del nostre Pare del Cel. Estimem l'home, per així poder estimar Déu.” Al final, el legat del Patriarca Atenàgores, puja a l'altar papal i abraça efusivament el Papa, en mig d'una gran emoció. Tothom aplaudeix. A Constantinoble, es fa un acte semblant. Dia històric i ple d'esperança Laus Deo. S'ha acabat el Concili. Hem fet oració de perdó i també es canta un Te Deum de gratitud. Sortim tots emocionats. A la plaça, trob el grup que ha vingut de la diòcesi, tots contents. Molt bé”.

Aquesta llarga citació que vos he fet demostra no solament l'emotivitat d'aquell final del Concili, sinó també la vitalitat i el coratge que el Concili havia provocat en tots els bisbes assistents i a tota l'Església,

escampada pel món, present almanco en esperit en aquell solemne i transcendental acte.

Avui, a vint anys de camí ja d'aquell dia, a Roma, al Vaticà, tornen a estar reunits el Papa i una multitud de cardenals, arquebisbes i bisbes de tot el món en representació de les diverses Conferències episcopals per celebrar aquest vintè aniversari i per fer també una revisió del que hem anomenat el Postconcili. Molts de vosaltres heu anat seguint aquests dies la tasca feta en el Sínode extraordinari i tots esperam que ens arribi la seva definitiva paraula i que el seu treball fructifiqui per a bé i com a guia del camí que anam fent cap al començament del tercer mil·lenari de l'Església.

Tot açò, estimats germans, dóna més relleu a la solemnitat que esteim celebrant avui: el dia de la Immaculada, el dia de la Puríssima Concepció de Maria, Mare de Déu i Mare de l'Església.

I vull recalcar la finesa i les delicadeses de l'Església envers la seva Mare, Maria. No solament per voler acabar tant el Concili, com el Sínode en aquest dia, dedicat a la seva Immaculada Concepció, sinó també pel detall marià que va tenir el Papa Pau VI en la conclusió del Concili. Precisament, al final de l'Eucaristia, va beneir la primera pedra per a la construcció d'una església en honor de la Verge Maria, "Mare de l'Església". És, va ser, tot un símbol, tota una veneració a Maria per part dels seus fills.

I bé que s'ho mereix. Ella, Maria, és el "feliç començament de l'Església", en frase del Papa Pau VI. Ella està a l'arrel de la nostra salvació. Ella va donar-nos Jesús, la Vida, el Salvador, i per açò Déu la va voler lliure sempre de pecat, idò, des del primer moment de la seva Concepció.

Si en la primera lectura d'avui se'ns recordava el primer pecat, el desordre fonamental que va provocar el trencament de la comunió entre Déu i la humanitat, avui commemoram l'inici de la salvació. Heva serà la mare de tots els qui viuen. Maria, acompanyant el nou Adam salvador, Jesús, serà la Mare de tots els creients, la Mare de l'Església. Per açò, és un record bíblic també, aquella benedicció del Papa Pau VI el darrer dia del Concili.

Maria, certament la primera redimida, té un lloc privilegiat en la història de la nostra salvació. Dirà un sí definitiu, quan l'arcàngel Gabriel li anunciarà la seva maternitat divina. Esdevindrà Mare del Redemptor i, com a conseqüència, Mare de l'Església. La llum que es revelarà a totes les nacions ens vindrà d'Ella. La promesa divina, feta al paradís, es complirà quan Maria dirà el seu Sí rotund al Déu qui ens salva.

Aquestes meves paraules d'avui, estimats germans, volen ésser principalment una acció de gràcies i un càntic d'exultació a Déu, tal com ens hi fa pensar la lectura de la carta als cristians d'Efes, i tal com va acabar el Concili. "Per amor, diu la citada carta, Déu ens va destinar a ser fills seus per Jesucrist, perquè Déu ens ha beneït en Crist, amb tota casta de benediccions espirituals".

No en tenim ara encara bona mostra d'aquestes benediccions i dons del Senyor per a cadascú de nosaltres i per a la seva Església en general?

No ho va ser Maria, d'una manera excel·lentíssima? No fou Ella una benedicció que no podem agrair mai del tot al Pare dels Cels? Ella és el gran do que Jesús va fer-nos, en morir a la Creu, allà al Calvari: "Aquí tens la teva Mare"!

I no ho ha estat també el Concili Vaticà II? Certament, és una gran benedicció per a la nostra Església, com ho acaba de reconèixer el Sínode extraordinari que avui acaba a Roma. De tantes i tantes maneres, amb tants de diversos dons, incomparables els uns amb els altres, Déu ens ha beneït en el seu Fill Jesucrist.

Donem, idò, gràcies a Déu! Esteim en el temps d'Advent, que és temps de preparació del naixement de Jesús en el Portal de Betlem. És temps d'espera i sobretot d'esperança. Preparem els camins del Senyor! Si Maria serà sempre la gran preparadora per atracar-nos a Jesús (recordau aquelles paraules de les Bodes de Canà: "Feis el que Ell vos digui", amb les quals atracava aquells servidors a Jesús), també en els nostres temps el gran do del Concili ens prepara i ens empeny juntament amb tota l'Església a cercar Jesús per les rutes de les seves ensenyances.

El món també espera. Espera una paraula de pau i de solidaritat. Per açò l'Església ha d'intensificar la seva missió evangelitzadora i ha de fer present a Déu i la veritat del seu Regne enmig de la humanitat. Jesús va venir per fer seves les causes de l'home i de tota la humanitat. Amb esperança hem de continuar aquest camí, sense precipitacions ni presses extemporànees i fora de context, però sempre amb aquell tremp i aquella constància que dóna la tasca de cada dia, en el seguiment de Jesús.

Reunits ara a la nostra Catedral Basílica, celebrant la solemnitat de la Immaculada Concepció de Maria, unim les nostres pregàries i aquesta nostra Eucaristia, que és acció de gràcies, a totes les que avui es fan arreu del món per a glòria de Déu. I d'una manera especial a la que s'ha fet a Roma, en la commemoració de l'acabament del Concili Vaticà II. Que sapiguem tots acollir les seves ensenyances i les posem en pràcti-

ca, amb agraïment al Senyor per aquest esdeveniment cabdal de la nostra Església del segle XX.

I que Maria, la Mare de Déu, que és també Mare de l'Església, és a dir, Mare de tots els creients que formam el Cos Místic de Crist, vulgui conduir-nos i guiar-nos com a fills seus en aquest món, per un dia arribar a la possessió de la beneventurança eterna, després del treball que entre tots hem d'anar fent aquí a la terra, seguint les pautes i les orientacions i doctrina que ens dóna la santa Mare Església, per mitjà dels seus apòstols, reunits, un dia, en el Concili Vaticà II.

59. CARTA SOBRE UNA TROBADA SACERDOTAL

Ciutadella de Menorca, a 27 de novembre del 1.985.

Estimats sacerdots,

Aprofitant l'avinentesa de trobar-nos al recés trimestral, al nostre Seminari de Ciutadella, vos adjunt, amb aquesta carta, els dos Directoris que fa estona hem anat treballant: el sacramental i el d'economia.

He fet ja els decrets corresponents per a la seva aprovació i promulgació i ara vos don una fotocòpia d'ells.

Si Déu vol, els dies 30 i 31 de desembre, dilluns i dimarts, aprofitarem per fer una trobada sacerdotal, a la qual vos invit i vos urgesc a tots a assistir-hi. La celebrarem al Seminari, a Ciutadella i serà continuació de tantes com se n'han fet, aprofitant aquest temps de Nadal.

El dia 29, a les 11 del matí, dedicarem un primer espai per a parlar del directori sacramental. Després de dinar, al qual vos invit, farem feina sobre el directori d'economia.

Es tracta, idò, que durant aquest temps que manca per arribar a la trobada, dediqueu qualche moment a repassar ambdós directoris, no solament per estudiar-los i fer-vos càrrec de les seves ordenances, sinó també de poder-hi fer encara qualche observació de detall, de redacció, de contingut. Cosa que després, a la trobada, dialogarem i determinarem i discutirem per arribar ja a un text definitiu, naturalment sempre revisable si les circumstàncies ho aconsellen i ens sembla bé.

Ens és necessari establir ja aquests directoris, perquè, una vegada

aprovats i promulgats, siguin la pauta comú per dur a la pràctica tot el que s'hi diu, sense excepcions ni ignoràncies.

Agraïnt la vostra assistència al Recés i esperant encara amb més il·lusió la vostra presència a la trobada de Desembre que conclourem el dia 31 amb unencontre festiu per menjar-nos una bona paella, vos beneesc en el Senyor.

60. ESCRIT PER A LA REVISTA "PONCELLA"

L'Església, esperança dels joves

Començ aquest escrit, desitjant-vos a tots, estimats pares, professors, educadors i alumnes del Col·legi de la Consolació, unes bones festes de Nadal, Cap d'Any i Reis, amb aquelles breus paraules que ho diuen tot: BON NADAL!

I continuu, aprofitant aquesta invitació que m'han fet d'escriure-vos, per manifestar-vos el meu anhel, indicat ja en el títol: Que la nostra Església sigui l'esperança dels joves.

Normalment, ho deim capgirat açò de l'esperança. Deim que els nostres joves cristians, la nostra joventut, és l'esperança de l'Església. I açò és ben ver. Però també voldria que es pogués dir al revés. Que la nostra joventut té esperança ferma en l'Església, malgrat els problemes i les dificultats que avui es troben en les circumstàncies que esteim vivint d'un món secularitzat i pluralista.

Els pares cristians teniu molta feina a fer en açò. Igual que n'hi tenim els qui, per gràcia de Déu, esteim posats al davant de la nostra Església, com a guies i pastors dels feels.

Jesús, naixent al Portal de Betlem, va ser el nostre Salvador, el Príncep de la pau, l'Infant que omplia d'esperança un poble espectant de promeses divines.

Idò, que la commemoració de tots aquests esdeveniments d'aquestes festes nadalenques servesqui per omplir-nos a tots d'una esperança de cada dia més plena i més fecunda per a la nostra vida de cristians.

Amb la meva cordial benedicció.

61. ESGLÉSIA DIOCESANA (i III)

(17-11-84)

Tal com ja vos anunciava la setmana passada, avui, diumenge 17 de novembre, celebrem a tot Espanya la Jornada d'Ajuda a l'Església Diocesana. Es un dia dedicat principalment a fer una col·lecta a tots els temples de les diòcesis amb l'objectiu de fer descobrir que una diòcesi, per complir la missió com a Església, ha d'atendre moltes necessitats provinents de les seves institucions i organismes.

Sempre reca haver de demanar doblers. I sap greu i dol encara més quan són ja tantes les vegades que l'Església ha d'acudir a la generositat dels seus feels, demanant i fent col·lectes per tantes i tantes de necessitats com té el nostre món i també altres esglésies de missions i del tercer món, per les quals feim col·lectes cada any, amb una generositat probada de tots vosaltres.

Avui demanam per nosaltres mateixos, per la nostra Església diocesana de Menorca. Que també té les seves necessitats. Si cada parròquia procura cobrir les despeses amb l'aportació de les col·lectes que es tenen per aquest fi, és cert també que la diòcesi com a tal necessita doblers per finançar les seves urgències pastorals i acudir a l'ajuda, amb préstecs o subvencions, d'organismes i apostolats que no es podrien desenvolupar econòmicament per ells mateixos.

Tres són els grans capítols de despeses que podríem considerar com a més importants. El primer és la nòmina o paga dels capellans i altres servidors de l'Església. A la nostra diòcesi, per regla general, els capellans cobren 50.000 ptes. mensuals.

El segon capítol està compost per les obres materials que s'han de realitzar en els temples, rectories, etc. Al preu que s'han posat avui les obres, aquest capítol resulta molt preocupant i és el que, normalment, desnivella els pressupostos de les parròquies i de la diòcesi.

I, finalment, també hem de pensar en els doblers que necessitam per les obres de pastoral que anam realitzant. Les respectives Delegacions diocesanes que actuen necessiten doblers pel seu treball: la catequesi, el moviment de joves, el Seminari, etc. etc. I hem de comptar també les despeses per desplaçaments a la Península per assistir a cursets, trobades... i el d'aquells qui vénen a dirigir-nos recessos, cursets, trobades, etc.

Si encara l'Estat ens ajuda, segons els acords estipulats, si les di-

verses diòcesis d'Espanya també ens ajudam unes a altres per mitjà d'una quota establerta, si —i és ben poca cosa—, la diòcesi té qualche entrada dels seus béns particulars o de deixes rebudes, no obstant açò, el nivell econòmic és baix i necessitam de la generositat de tots els feels per poder arribar a tot.

En acabar d'escriure aquestes retxes, tenc el consol que me dóna l'apòstol Sant Pau en la segona carta als cristians de Corint, invitant-los a celebrar una col·lecta per a l'Església de Jerusalem. Els deia açò, que jo també vull dir a vosaltres: "Que cadascú doni segons s'ho ha proposat en el seu cor, no de mal grat o per força, que Déu estima el qui dóna amb alegria. Déu és prou poderós per a retornar-vos amb escreix tot el que donau".

Moltes gràcies a tots per la vostra col·laboració.

62. EL SÍNODE EXTRAORDINARI

(24-11-85)

Des d'avui, dia 24, fins el dia 8 de desembre estaran a Roma un bon grup de bisbes i cardenals de tot el món, els quals junt amb el Papa i sota la seva direcció, celebraran tot un seguit de reunions per commemorar els 20 anys de l'acabament del Concili Vaticà II (1962-1965) i per examinar la marxa de l'Església durant aquests anys de Post-Concili.

Aquesta gran Assemblea es coneix amb el nom de Sínode. Hi assistiran tots els presidents de les Conferències episcopals i també qualche altre Prelat, sacerdot i seglar directament invitats pel Papa.

Els temes a tractar fan referència als punts més importants que va ensenyar-nos el Concili, sobre els quals han informat ja fa estona els diversos episcopats, responent a un elenc de preguntes que es van fer per a aquesta finalitat.

Vos escric açò, després d'arribar de Madrid, on he assistit a l'Assemblea plenària de la nostra Conferència i després d'haver estat comentada en ella la resposta que el President ha fet a aquelles preguntes, una vegada ateses totes les aportacions que s'hi han fet de part de les diòcesis.

Si el Congrés sobre Evangelització i home d'avui ha marcat, amb la seva reflexió, unes pautes i camins per a les Esglésies del nostre País, serà també molt important la celebració d'aquest Sínode per poder veure la marxa que es vol fer en la continuïtat de les línies conciliars que han guiat la pastoral dels nostres temps.

Durant els darrers mesos, no han mancat veus sobre aquest Sínode en diversos sentits. Des d'aquelles que temien una marxa enrera, una certa involució o restauració del passat, fins a d'altres que n'esperaven ben poca cosa passant per altres que plenes d'esperança i confiança demanaven una nova embranzida per continuar l'aplicació i desenvolupament de la lletra i de l'esperit del Concili en les circumstàncies actuals de l'Església i del món, al cap dels vint anys d'aquell grandíols esdeveniment.

Ens hem de moure en aquesta esperança i confiança. I vos deman, durant aquests quinze dies, un record especial del Sínode en les vostres oracions, perquè l'Esperit del Senyor Jesús il·lumini els Pares sinodals en la seva tasca que, sens dubte, esperam que serà per al bé de la missió de l'Església que entre tots hem de fer.

63. UN ALTRE SÍNODE

(1-12-85)

Fa estona que el Papa havia anunciat per aquest any 1.985 un Sínode dels Bisbes sobre el tema "Vocació i missió dels seglars en l'Església i en el món". Havia de celebrar-se el mes d'octubre. Però, degut a l'anunci i a la celebració del Sínode extraordinari sobre els 20 anys de l'acabament del Concili Vaticà II, s'ha hagut de retrassar fins a l'octubre de l'any 1.987.

En aquests dies s'està ja celebrant a Roma el Sínode extraordinari, del qual vos parlava la setmana passada. Avui ja encet aquest tema del Sínode Ordinari, sobre els seglars, perquè desig que siguin molts els feels cristians qui ens ajudin, amb la seva col·laboració, a la fase preparatòria que es fa a les diòcesis, durant aquest curs 1.985-86.

Per açò, la Conferència Episcopal Espanyola ha encomanat a la Comissió episcopal d'Apostolat seglar la realització d'una consulta a tota l'Església i especialment als seglars, sobre les qüestions proposades des de la Secretaria del Sínode.

Ens convé conèixer la situació real dels nostres feels, avui i aquí: quina és la seva consciència del treball que han de realitzar en l'Església i en el món, com a cristians; la seva inserció i la seva participació en la missió de l'Església, confiada per Jesucrist.

Tot açò, ha de dur-nos també a despertar i a renovar l'esperança dels nostres feels en l'Església, al mateix temps que s'impulsa una acollida generosa de les directrius del Concili, ben viscudes i duites a la pràctica, amb esperit generós i de corresponsabilitat.

La consulta als seglars, diu el document preparatori del Sínode, si es fa en temps oportú, el més capilar possible, i es facilita intel·ligentment, serà una ajuda preciosa, perquè l'Església, i sobretot els Pastors que l'animen i la guien, puguin conèixer millor la situació real sobre la consciència que tenen els seglars avui, sobre la seva missió en l'Església i el món.

La meua invitació, idò, té un marcat interès a demanar que, segons s'anirà programant aquests pròxims mesos, siguin molts els seglars, bons feels de la nostra diòcesi, qui vulguin estudiar detingudament aquest tema per a una aportació vàlida i eficaç. Al mateix temps que col·laborarem en el Sínode, serà també aquest treball una empenta en la projecció diocesana que duim entre mans, tant en la línia evangelitzadora com en la més concreta de posar en marxa el Consell Diocesà de Pastoral.

64. EL CONSELL DIOCESÀ DE PASTORAL (I)

(8-12-85)

Una de les institucions noves, creades en l'Església, com a fruit del Concili Vaticà II, és el Consell Diocesà de Pastoral. El nou codi de dret canònic n'ha fixat les principals normes i el descriu com a col·laborador del bisbe, com un organisme d'assessorament per "investigar i ponderar tot el que es refereix a les activitats pastorals i per proposar conclusions pràctiques sobre aquestes activitats".

Es, idò, aquest Consell un conducte, un camí vàlid i molt important per a la col·laboració i la corresponsabilitat dels feels, i més quan ha d'estar integrat sobretot per seglars.

A la nostra diòcesi de Menorca, havia funcionat ja el Consell diocesà de pastoral. El meu antecessor, el Bisbe Miquel, l'havia posat en funcionament i havia fet bona feina. Ara, ja fa estona que maldam per tornar-lo a fer servir. Una Comissió gestora ha tengut diverses reunions per estudiar la manera pràctica del seu funcionament, partint de la doctrina i de les normes establertes.

Es interessant fer notar que en aquest Consell hi han d'ésser representades les distintes demarcacions, condicions socials i professions del Poble de Déu, i també les diverses formes d'apostolat, individual i col·lectiu, que hi ha a la diòcesi.

Encara que, segons les normes, el Consell diocesà de pastoral "es pot constituir a cada diòcesi en la mesura en què ho aconsellin les circumstàncies", i, per tant, no sigui obligatori, com ho és per exemple el Consell de Presbiteri, no obstant açò, és molt necessari que el bisbe ten-

gui aquest Consell a la seva disposició, com una institució eficient i normal per al seu contacte amb els feels, i la pastoral que ha de realitzar.

Moltes de vegades vos he parlat de la responsabilitat i de la feina que tots els feels han de fer en l'Església. La missió que Jesús va confiar-li s'ha de realitzar no solament per la Jerarquia, sinó per tots, en una conjunció i esforç comú, cada qual segons el lloc que hi ocupa. Per açò, s'ha tengut tant d'interès en la participació de seglars en el recent Congrés sobre l'evangelització. I per açò, també, haurem de fer feina en la preparació del pròxim Sínode dels Bisbes que va dedicat directament a la vocació i missió dels seglars en la vida de l'Església i del món.

65. EL CONSELL DIOCESÀ DE PASTORAL (II)

(15-12-85)

No podem posar en dubte que, després del Concili Vaticà II, molts de seglars han maldat per responsabilitzar-se més i millor i d'una manera eficaç en la feina a fer, com a cristians, batiats i confirmats, tant a dintre de l'Església, com en el món. Si sempre l'Església ha tengut aquests feels cristians entregats a les tasques eclesials, espirituals o temporals, hem de dir que la nova visió de l'Església com a misteri de comunió i com a Sagrament universal de salvació ha mogut a considerar que és tot el Poble de Déu qui ha rebut la missió de dur a terme la vocació missionera i evangelitzadora de l'Església. Açò ha fet possible aquest sentit de corresponsabilitat que avui veim més palpable en els nostres feels més compromesos.

Els bisbes, i també els capellans, tenim una obligació especial de promoure aquesta responsabilitat en els nostres feels. El Consell diocesà de pastoral és un camí institucionalitzat per a açò. Certament que aquest Consell no monopolitza les iniciatives pastorals dels feels, ni la creativitat d'associació a la que tenen dret. Però certament, se li ha de conferir a aquest Consell una missió de dinamisme, d'animació i de coordinació per establir un marc eclesial adequat a les necessitats de cada diòcesi, evitant el perill de la disgregació o del desconeixement mutu.

Es molt profitosa la lliçó que el Concili ha fet aprendre als bisbes sobre la seva relació amb els feels. Si aquests també tenen les seves obligacions respecte al bisbe i als sacerdots, llegiu què diu el Concili sobre l'actitud del bisbe en aquest punt:

“Els pastors sagrats reconeixeran i promouran la dignitat i responsabilitat dels seglars en l'Església; acolliran amb gust el seu consell prudent, els encomanaran amb confiança activitats per al servei de l'Esglé-

sia, els donaran un camp i llibertat d'actuació i fins i tot els animaran a emprendre activitats pel seu compte". I en un altre lloc: "Segons el seu coneixement, competència i prestigi, els seglars tenen la llibertat i de vegades l'obligació, de manifestar el seu parer sobre les coses que afecten el bé de l'Església. Si ve el cas, açò es farà servint-se de les institucions establertes per l'Església a aquest fi".

Aquestes institucions de les quals parla el Concili es refereixen principalment al Consell diocesà de pastoral, entre altres. Tot per aconseguir la unió que fa la força, tal com indica aquest altre text: "Els Pastors, ajudats per l'experiència dels seglars, tant en el camp de l'esperit com en el temporal, poden judicar de les coses amb més precisió i justesa, i així tota l'Església, reforçada per tots els seus membres, complirà amb més eficàcia la seva missió per a la vida del món".

A açò anam. Açò volem. Que el Senyor ens hi ajudi.

66. EL CONSELL DIOCESÀ DE PASTORAL (i III)

(22-12-85)

Encara que estiguem ja a vigílies de les festes de Nadal (i aprofit l'ocasió per dir-vos i desitjar-vos a tots un BON NADAL!), vull continuar parlant en aquest escrit, darrer ja sobre el tema, del Consell diocesà de pastoral.

Avui, després de tot el que vos he dit les dues darreres setmanes, voldria precisar dues idees sobre aquest Consell.

La primera és que el Consell diocesà de pastoral es troba essencialment, segons està determinat, dintre de l'staff coonsultiu del bisbe. Vull dir que no és un organisme de govern —executiu—, ni tampoc com una espècie de Parlament —legislatiu—. El Consell de pastoral s'inclou sobretot en l'àmbit de la col.laboració per al desenrotllament de l'activitat de la pastoral de la diòcesi i, per tant, no té cap funció que importi un espai o un lloc de jurisdicció o de comandament. Tampoc, com és obvi, no entra en les seves atribucions de deliberar o de definir sobre qüestions de fe i moral.

La segona idea és que no es tracta tampoc d'un Consell tècnic o administratiu. Es molt més que açò. Enfonsant les seves arrels en el que és i significa el sagrament del baptisme, tots els membres del Poble de Déu han de col.laborar, cadascú a la seva manera i segons els dons rebuts, en la consecució dels fins proposats per Jesucrist a la seva Església. Per açò, diu el Concili: "El Poble de Déu és únic". "Tots tenen la

mateixa dignitat de membres, la mateixa gràcia de fills..." I més endavant, el Concili assenyala la diversitat de participacions dels seglars, concretades en el sacerdoci universal, en el ministeri profètic de Crist i el seu testimoniatge, i en el servei reial, que són eco d'aquelles paraules de la primera Carta de st. Pere, amb ressonàncies de l'antic Testament: "Vosaltres sou un llinatge escollit, un sacerdoci reial, una nació santa, un poble adquirit per anunciar les meravelles del Senyor".

Acabo citant unes altres paraules del Concili que són com el resum de tot el que vos he escrit fins ara sobre el Consell diocesà de pastoral: "Per institució divina, la santa Església és constituïda i governada amb una varietat meravellosa". "Així, dintre de la varietat, tots donen testimoni de la meravellosa unitat que hi ha en el Cos de Crist: perquè la mateixa diversitat de gràcies, de serveis i d'activitats realitza la unitat dels fills de Déu, perquè tot açò ho fa l'únic i el mateix Esperit".

Que l'Esperit de Jesús ens doni força i coratge per sebre correspondre amb el nostre esforç i la nostra oració mancomunats.

67. DIMECRES COMENÇA UN NOU ANY

(29-12-85)

Si Déu vol, dimecres encetarem un "NOU ANY", el 1.986. I ja és hora de demanar-li "novetats", dir-li que ens dugui cosa nova. Sabem que ens en durà de coses noves. Entre altres, aquestes, que jo voldria que fossin així:

—Un NOU mercat comú; que fés progressar la nostra economia, eliminant l'atur i les diferències entre nacions.

—Un NOU impost, s'IVA; que equilibràs equitativament i justament l'obligació de tots en el sosteniment de la nostra societat.

—Un NOU govern, segons que resulti de les eleccions, sigui quin sigui, que, en el què ha de fer, sàpiga sobretot respectar i fer respectar la llibertat i l'honorabilitat de les persones i de les institucions.

I també demanaria que ens dugués aquestes altres coses:

—Un NOU ordre internacional, més just i més fratern, que tingués en compte les nacions pobres, ajudant-les a progressar amb el suport de les més riques.

—Un NOU enteniment entre les dues grans potències, que conduesqui al cessament de la carrera d'armaments, convertesqui les "armes en arades" i faci acabar les "petites guerres" que encara hi ha.

—Una NOVA pau: entre l'Est i l'Oest, entre el Nord i el Sud, conforme demana el Papa en la Jornada mundial de la pau.

—Una NOVA solidaritat entre tots els pobles del món i entre els que hi ha a Espanya, per viure agermanats en la consecució d'un món millor.

—Un NOU vigor conciliar per a l'Església del nostre temps, sense nostàlgies del passat.

—Un NOU camí eclesial que condueixi vertaderament el Poble de Déu cap a un humil servei al nostre món.

—Una NOVA presència de l'Església en el món, capaç de fer la síntesi teològica que necessitam, i de comprendre abastament la necessitat d'una reconciliació entre fe i cultura, entre església i modernitat.

—Un NOU i coratjós Consell diocesà de Pastoral per a la nostra diòcesi, perquè els nostres seglars siguin, de cada vegada més, responsables en la missió de l'Església.

—Un NOU impuls missional, evangelitzador, a l'Església que és a Menorca, per dir i dur la Paraula de Déu a tots els homes i dones, germans en el Senyor.

—Una NOVA imatge de la nostra Església diocesana perquè sigui, amb la seva actuació, l'esperança de la joventut de la nostra illa.

—Un NOU horitzó d'esperances i de realitats.

I com a resum de totes aquestes "novetats", desitjaria que tots sapiguéssim acollir i viure plenament la BONA NOVA de sempre: l'Evangeli del Nostre Senyor Jesucrist. Amén.

Bon i sant any 1.986 per a tots!

SECRETARIA GENERAL

Jornada per a la pau.

S'ha de celebrar, com tots els anys, el dia 1 de gener. El lema escollit pel Papa per aquest any de 1986, és "La Pau, un valor sense fronteres", amb l'eslògan següent: "Nord-Sud, Est-Oest: una sola pau". L'any 1.986 estarà dedicat com a Any Internacional de la Pau, i d'aquí el tema i l'eslogan d'aquesta Jornada. Es faci a totes les parròquies qualche acte o pregària, interessant als nostres feels.

Sobre l'abstinència de carn, els divendres de Quaresma.

En la darrera Assemblea Plenària de la Conferència episcopal espanyola es va aprovar la següent fórmula d'interpretació:

"El artículo 13, 2) del Decreto General de la Conferencia, al prescribir que "se retiene la práctica tradicional de los viernes del año consistente en la abstinencia de carnes", se ha de entender comprensivo tanto de los viernes de Cuaresma como de los demás viernes del año. Pero, a su vez, la sustitución de la abstinencia por otras prácticas recomendadas por la Iglesia según la libre voluntad de los fieles, tal como prescribe el propio precepto, se ha de interpretar restrictivamente, aplicable únicamente a los viernes del año que no sean de Cuaresma. Para los viernes de Cuaresma, en cambio, se retiene la práctica tradicional de la abstinencia de carnes sin posibilidad de optar por la sustitución, dejando de obligar sólo cuando se haya obtenido la oportuna dispensa. En todo caso, el deber de la abstinencia de carnes dejará de obligar en aquellos viernes que coinciden con una solemnidad".

Trobada sacerdotal al Seminari.

Està programada pels dies 30 i 31 d'aquest mes de desembre, una trobada sacerdotal al Seminari, a Ciutadella, sobre els Directoris sacramental i d'economia. La dirigirà el Sr. Bisbe. Començarà a les 11 del matí del dia 30 i s'espera l'assistència de tots els sacerdots.

CONSELL DEL PRESBITERI

FULL INFORMATIU, NOVEMBRE DE 1.985

Dia 6 de novembre de 1.985 i a les 10,30 del matí, es reuneix a Ca'l Bisbe el Consell del Presbiteri. Hi assisteixen tots els seus components. La sessió comença amb la pregària de Tèrcia, seguidament es llegeix l'Acta de la reunió anterior i és aprovada.

QUESTIONS PENDENTS

L'orde del dia contempla al començament unes qüestions que han quedat pendents d'altres sessions del Consell del Presbiteri. Són tractades a fi de donar-lis solució.

a) **Expedient matrimonial:** el Vicari General presenta el material i explica les gestions de consulta fetes a altres diòcesis a fi d'estudiar-ho a Menorca. Aquest material conté l'expedient actualment vigent, el nou projecte presentat en les reunions anteriors i un nou model que correspon a l'expedient unificat per a les diòcesis catalanes. El Consell valora positivament aquest darrer perquè és clar, no apareix tan burocratitzat i tot el seu estil i llenguatge és més pastoral.

Tota aquesta qüestió porta a una reflexió més fonda: la importància de la serietat en l'exigència d'una documentació que sigui totalment correcta i al mateix temps una coherència d'aquesta mateixa exigència en altres aspectes de la pastoral. Es incongruent que hi hagi una excessiva "rigidesa" en la pastoral d'alguns sagraments (exigint anys de catequesi, preparació, etc.) i d'altra banda una "laxitud" en el cas del matrimoni. La incidència que aquest sagrament té en la vida civil i la impor-

tància que es dona a la llei en les societats democràtiques urgeix una major responsabilitat.

El material serà presentat als responsables de les parròquies perquè aquests amb els seus col·laboradors ho estudiïn i presentin els resultats a fi d'enllestir-ho abans de final d'any. Queden encarregats de presentar aquest material els representants dels arxiprestats en el Consell.

b) **Documents sobre l'atur i la pau:** en quant al primer, encarregat a Càritas, no s'ha pogut dur a terme; el Sr. Bisbe ho tractarà en la propera reunió de Càritas. El segon ha trobat la dificultat de que encara no estigui constituïda la "taula" de la Delegació Diocesana de Joventut segons els nous Estatuts, però s'acorda donar-li curs fent-ho a partir d'una consulta lo més àmplia possible.

c) **Associació de Clubs Parroquials:** per diversos motius i en diverses ocasions s'ha anat aplaçant la reunió a realitzar entre les parròquies de Ciutadella programada pel Consell. Es posa la data de la reunió per al 16 ó 17 de novembre i segons el mateix orde del dia. S'espera a partir d'aquesta reunió que es pugui publicar tot lo referent a la pastoral del jovent i que ja ha estat tractat pel Consell.

d) **Casa Sacerdotal:** es duu novament a debat aquesta temàtica durant tant de temps exposada, estudiada, discutida i no resolta. Hi ha una reflexió feta i posada per escrit per un grup de capellans de Ciutadella on es manifesta la seva necessitat. Encara que en alguns aspectes hi hagi coincidències entre l'aportació de Ciutadella i de Maó concretament, es donen diferències notables de plantejament degut a les situacions personals que es viuen a cada lloc. A un lloc s'accentua més la necessitat d'atenció als capellans majors i a l'altre la necessitat de residència. Es pren l'acord de que la Comissió del Clero assumeixi la solució definitiva. I actui.

e) **Posada al dia dels llibres parroquials:** fa temps que aquest assumpte va ser encarregat a la Comissió de Litúrgia i no s'ha duit a terme. El Sr. Bisbe ho urgirà a la propera reunió de dita Comissió.

CONGRÉS "EVANGELITZACIÓ I HOME D'AVUI"

Aquest tema, central en aquesta sessió del Consell, és introduït pel moderador amb una presentació en la que recorda el programa assenyalat pel Sr. Bisbe en la Carta Pastoral titulada "La revisió dels anys 80". "Esteim —diu— davant la constitució d'un Consell de Pastoral i el Congrés Evangelització i home d'avui està emmarcat dins la línia que duim. Cal no perdre de vista aquest objectiu".

El Vicari General manifesta la importància d'una mentalització progressiva sobre el que és el Consell de Pastoral. Un grup va quedar encarregat de fer-ho i diu que hi hauria d'haver unes reunions que continuassin amb aquest objectiu. El Congrés sobre l'Evangelització ha de contribuir a fer-ho amb la participació dels laics. La feina prèvia respecte del Consell ha de ser més en aquesta línia de mentalització que no propiament de "reglament"; aquest ha de venir després d'un temps de funcionament.

Queda concretada, així, la propera reunió del "comité" del Consell de Pastoral per al dissabte, dia 23 del present mes, a les 3,30 del capvespre a Es Mercadal. Queden encarregats de fer aquest projecte de treball el Vicari General, Mn. Rafael Ma. Oléo i Mn. Miquel Anglada, que ho concretaran amb el secretari del "comité" del Consell de Pastoral, N'Agustí Rotger.

Seguidament es passa a l'estudi de les propostes dels tres arxiprestats. Abans i com a constatació prèvia es fa una valoració de les reunions arxiprestals remarcant una falta d'assistència ja habitual en molts preveres i es nota una certa desil·lusió i poca preparació dels assumptes que s'han de tractar. També les aportacions manifesten el poc acord que hi ha i la dificultat d'arribar a resolucions que —a la pràctica— no són acceptades com a vinculants. Tot i que a un nivell individual es treballa, també es constata un malestar de fons que no s'arriba a solucionar i que dona lloc a un cert estancament de la pastoral i a una poca il·lusió en fer esforços de conjunt.

És acceptada per part dels arxiprestats la proposta que havia fet el Consell sobre l'aplicació a Menorca del Congrés "Evangelització i home d'avui", encara que amb algunes matitzacions.

Es tracta de caminar i fer-ho en una línia de mentalització i d'acció, a partir dels següents passos: 1) lectura i estudi de les ponències i conclusions, comptant amb l'ajuda d'algun expert. 2) un curset intensiu sobre pedagogia de l'evangelització que mentalitzàs sobre la missió evangelitzadora de l'Església i ens ajudàs a descobrir els mitjans per a dur-ho a terme (p.e. moviments apostòlics, accions evangelitzadores...). Aquesta proposta serà presentada al "comité" del Consell de Pastoral perquè es faci càrrec del seu estudi i realització a la nostra diòcesi. En aquest sentit, el Sr. Bisbe manifesta que des de la revisió dels anys 80 que s'està fent, "caminam ja cap a una posada en comú, en una línia de síntesi i presa de postura per la diòcesi".

ORDE DEL DIA

per a les reunions arxiprestals del dia 20 de novembre

Davant la importància de l'opció per la pau, el possible referèndum i entrada a la OTAN, la reflexió i movilitzacions que s'estan fent a tot nivell, i per acompanyar com a pastors el nostre poble i oferir una reflexió col·lectiva d'Església des de la fe i l'Evangelí, ¿quina ha de ser la postura de la nostra Església local? Presentem els nostres punts de vista, opinions, suggeriments, arguments, accions. Es prega que es dugui preparat i per escrit.

Ciutadella, 6 novembre-85.

Sebastià Taltavull, secretari.

CÀRITAS DIOCESANA

CONCLUSIONES DE LA ASAMBLEA DE CÁRITAS ESPAÑOLA (Sep. 1.985)

La animación de Cáritas en las iglesias locales, tema de la 40ª Asamblea de la Confederación, ha fijado el interés de la reflexión y el debate en los siguientes puntos:

- 1) Los retos que la actual crisis social nos plantea.
- 2) La asistencia a la pobreza como solidaridad con los problemas básicos de dignidad humana.
- 3) La implicación de la comunidad en la solución de sus problemas.
- 4) La animación de la comunidad eclesial para un compromiso solidario.
- 5) La animación de Cáritas para una acción responsable.
- 6) La programación de la acción.
- 7) La formación y cualificación del sujeto de la acción.
- 8) La evaluación de la acción a nivel de la Asamblea de la Confederación.
- 9) La coordinación de la acción caritativa y social de la Iglesia.

Sobre estas cuestiones, la Asamblea formula las siguientes conclusiones:

1. En la actual crisis social, la acción de Cáritas, acción eclesial inspirada en el Evangelio, debe tener una orientación fundamental como norte: la erradicación de la pobreza no es sólo, ni principalmente, trabajar por los pobres, sino propugnar y crear las condiciones que les haga posible salir de su estado de pobreza y marginación.

Ello nos plantea, como desafío central, la asistencia a la pobreza en un marco de servicios sociales y de programas de promoción en todas sus vertientes.

2. "La asistencia a la pobreza" como solidaridad con los problemas básicos de la dignidad humana, necesita un trabajo sistemático que hay que abordar como una prioridad de la Confederación. Se pide, en concreto, que los Servicios Centrales dediquen esfuerzos este año a la elaboración de instrumentos metodológicos sencillos, evaluables y eficaces. Para ello, se propone que un equipo de trabajo aborde el tema con la participación de todos, impulse la dinámica necesaria y plantee nuevos pasos a dar.

3. La animación y la implicación de la comunidad y del propio medio social no sólo es insoslayable sino que es constitutiva de la acción y del trabajo social, abordando los problemas en el propio medio en el que se están dando. Por eso, la "Animación Comunitaria" debe ser una prioridad para Cáritas, a todos los niveles, dando un impulso a este programa de la Confederación. Debe apoyarse la realidad que existe, impulsando nuevas experiencias y abriendo nuevos caminos.

4. Animación de la comunidad eclesial:

Se impone un cambio en el método de sensibilizar y comprometer a la comunidad eclesial; esto no quiere decir que todos hayan de actuar directamente, aunque sí exige compartir sus recursos humanos y económicos, y sus posibilidades.

El camino para la educación en la caridad, en la justicia y en la distribución de los propios bienes, ha de pasar por:

- a) El conocimiento y análisis de la realidad.
 - b) La información y consulta a los grupos parroquiales, planificando en conjunto para el mejor desarrollo de la propia comunidad, con objetivos realizables dentro de una perspectiva de utopía.
 - c) La educación en la caridad y en la justicia, elemento importante en la formación de la comunidad cristiana: catequesis, formación permanente del clero, etc.
 - d) Llegando hasta la denuncia desde acciones concretas.
- Camino más concreto será potenciar las comunidades de base, que lleguen a tener conciencia de su propia realidad y se dispongan a transformarla.
- La Diocesana propiciará la existencia de animadores parroquiales y de grupos juveniles, para la acción socio-caritativa.

5. La animación de Cáritas:

- a) Ha de tener, como hilo conductor, al Evangelio. No se trata tanto de animar a Cáritas cuanto de que Cáritas sea animadora. Ésto exige una fijación de prioridades y un proceso de programación adecuado a las situaciones concretas y a los problemas reales. La acción de Cáritas no puede ser puntual y aislada, sino situada dentro de un proceso continuado de trabajo, aunque haya que quedarse en pequeñas acciones.
- b) El equipo diocesano ha de ser dinamizador de la acción comunitaria, impulsando la coordinación de la acción de los grupos y comunidades, para programar aquellas acciones liberadoras realizables.
- c) El grupo de Cáritas tiene su más importante papel en realizar las acciones no como el que viene de fuera sino desde los problemas y con los que los viven. Por tanto, deberá hacer el análisis de estos problemas y de sus interpelaciones, promoviendo el compromiso de la comunidad cristiana, planificando adónde quiere llegar el grupo y cómo, animando la participación de los afectados para que sean protagonistas de su solución.

6. Para hacer posible la programación, es necesario tener en cuenta:

- a) La definición de la política social de Cáritas: criterios, objetivos, estrategias, etc., fundamentando sus opciones de una manera razonada, de forma que esta política social sea asumida por los que deben ejecutarla.
- b) Pasos a dar:
 - Conocer la realidad y valorarla desde unos criterios evangélicos.
 - Dar prioridad y determinar con quienes y dónde se debe trabajar.
 - Tener en cuenta las posibilidades humanas, técnicas y económicas, para llevar adelante los programas.
 - Dar a conocer los programas.
 - Coordinar con otras instituciones; establecer acuerdos y exigir su cumplimiento.

La programación es una función técnica, y se debe hacer desde la Cáritas Diocesana contando con la realidad social y los órganos de gobierno de Cáritas y de la diócesis.

La evaluación y revisión son un elemento imprescindible que debe estar incluido en todo programa, ya que requiere una cierta continuidad

en los mismos. Debemos incidir especialmente en este elemento; pues en Cáritas, a todos los niveles, es el aspecto más débil de nuestro trabajo.

7. La formación y cualificación del sujeto de la acción.

Partimos de la siguiente aclaración terminológica:

- *Colaborador*. Es la persona que ofrece los servicios de su profesión de forma gratuita.
- *Profesional*. Es la persona remunerada al servicio de la Institución.
- *Voluntario*. Es la persona que ofrece su tiempo libre de forma gratuita, con un compromiso de continuidad para participar en una acción organizada que responde a una demanda social.

La animación de Cáritas exige la formación de animadores vocacionados y adecuadamente preparados.

En cuanto a la promoción del voluntariado, se da por supuesto que el voluntariado ha de ser seleccionado e integrado en función de los programas previamente establecidos, y no condicionar la selección del programa al tipo de voluntariado del que se dispone.

El voluntario ha de ser:

- Persona especialmente vocacionada; pues así se superará la burocratización.
- Con sensibilidad social.
- Que sepa trabajar en equipo.
- Que disponga de tiempo que le permita una dedicación, y que asuma un compromiso concreto de trabajo.

El voluntario, en todo caso, ha de recibir una preparación acorde con la tarea a realizar; pues no basta la buena voluntad.

Desde las experiencias de trabajo en la Confederación, para la promoción del voluntariado deber ser tarea inmediata el contraste y la reflexión sobre las mismas, al objeto de arbitrar criterios claros. Por ello, debe ponerse en marcha un proceso que aborde el tema.

8. La evaluación y revisión deben ser planteadas a todos los niveles de la Confederación.

En cuanto a la Asamblea, constatamos que actualmente tiene un talante más informativo y formativo, que decisorio y de evaluación que permita llegar a conclusiones operativas.

En consecuencia, debe plantearse a fondo la actual concepción de la Asamblea, recomendando que el Consejo tome especialmente en cuenta este asunto.

9. Reafirmamos la necesidad de seguir avanzando en el compromiso de comunión y coordinación de todas las instituciones eclesiales que trabajan en el campo social de la Iglesia, según la línea marcada por conclusiones de la pasada Asamblea.

DELEGACIÓ DIOCESANA D'ASSUMPTES ECONÒMICS

Relació de la col.lecta efectuada el dia d'ajuda a l'Església

CIUTADELLA

Catedral.....	108.696
S. Francesc	70.284
S. Esteve	16.000
S. Rafel	27.721
P. Claret	11.908
C. Salesians	25.000
Gnes. Carmelites	5.000
Sta. Clara.....	7.049
Hospital.....	2.000
S. Miquel.....	26.480
St. Crist.....	14.449

MAÓ

Sta. Maria	97.031
S. Francesc	45.300
El Carme	21.191
Sta. Eulàlia	10.000
S. Antoni.....	5.981
La Concepció	49.559

S. Josep	18.282
V. de Gràcia	5.562
R. Sanitària	23.596
H. Militar	—
Concepcioni tes.	14.500
Llucmassanes.	2.538
Sta. Agueda	2.500
A. Calàbria	17.751

ALTRES POBLES

Alaior	88.031
Mercadal	47.708
El Toro	6.500
Ferreries	81.436
Migjorn Gran	19.400
S. Lluís	16.804
Es Castell	16.500
Sant Climent	15.510
Fornells	—

SUMA TOTAL	920.267
----------------------	---------

INFORMACIÓ DIOCESANA

ACTIVITATS DEL SR. BISBE

Mes de novembre

- 1.- Retorna a l'illa, del seu viatge a Madrid i Tarragona.
- 2.- Rep visites.
- 4.- Rep visites.
- 5.- Al capvespre celebra l'Eucaristia al Seminari, en el seu vuitè aniversari d'ordenació episcopal. Sopa amb els seminaristes.
- 6.- Presideix a cal Bisbe el Consell del Presbiteri del mes de novembre.
- 7.- Rep visites. Al capvespre, concelebra l'Eucaristia al Seminari en el dijous sacerdotal de novembre.
- 8.- Al matí és a Maó on rep i fa visites. Al capvespre, surt cap a Madrid.
- 9.- És a Madrid on participa en una Trobada de diaques permanents.
- 10-15.- A Madrid, participa a l'Assemblea Plenària de la Conferència episcopal espanyola.
- 16.- Al matí, té una reunió amb els Rectors de Ciutadella, sobre els clubs parroquials. A la 1, concelebra l'Eucaristia a la capella del Santíssim de la Catedral, commemorant els 125 anys de la fundació pel Pare Francesc Palau de la Congregació de les Carmelites missioneres.
- 17.- Concelebra l'Eucaristia a la parròquia de Sant Antoni, de Maó. I després dialoga amb un grup de feels cristians de la parròquia. Al capvespre és al Santuari de El Toro amb un grup de joves que s'han reunit amb membres de la OCAHSA per anar a fer feina a missions.

18.- Rep visites.

19.- Rep visites. Al vespre, assisteix a la reunió del Consell parroquial de pastoral, de St. Antoni Ma. Claret, de Ciutadella.

20.- Visita la Mare Abadessa de les Clarisses, de Ciutadella. A la nit, rep la visita d'un grup de pares de la Guarderia Infantil "Joguina".

21.- Rep visites. Al capvespre és a Maó on visita un sacerdot recentment operat, la catequesi de confirmació de Sta. Maria i rep altres visites.

22.- Rep visites.

23.- Al capvespre, presideix a Es Mercadal una reunió de la Comissió gestora per al Consell Diocesà de Pastoral.

24.- A les 10,30, va a l'ermita de Binixems, on celebra l'Eucaristia per els caps de l'Escoltisme diocesà que estan reunits allí. A les 12,30 concelebra l'Eucaristia, a la Catedral, en la festa de Crist Rei. Després va a Sta. Agueda amb els catequistes de la parròquia de St. Esteve, de Ciutadella, per celebrar la jornada diocesana dels catequistes, compartint el dinar i una xerrada amb ells.

25.- Rep visites.

27.- Arriba el Bisbe d'Oscà, Mons. Osés. L'acompanya a les Clarisses, i al Seminari. El Bisbe Osés dirigeix una plàtica a les Clarisses i després el recés trimestral dels sacerdots, amb els quals dina al Seminari. Al capvespre, concelebreu l'Eucaristia a l'església de les Concepcionistes, de Maó, i després es fa la conferència sobre l'evangelització i els seglars, al local d'A.C., de Maó.

28.- Va a visitar una malalta a la Residència de la S.S. Després, a Ciutadella, rep visites. A les 8 del vespre, assisteix a la reunió de la Càritas Interparroquial de Maó.

Jornades sobre "indiferència religiosa"

Aquestes jornades sobre indiferència religiosa en el món del joves es van celebrar els dies 8, 9 i 10 de novembre a Maó i a Ciutadella. Les van convocar la Delegació d. de Joventut, el Secretariat D. de Catequesi, la Delegació D. d'Ensenyança i l'Escola de Teologia. Van ser dirigides pels Srs. Ramon Ma. Nogués i Carles Mascaró, de Barcelona. Els temes exposats foren: Descripció del procés d'adolescència i joventut. La indiferència. Valors realment "sentits" amb els que podria connectar el fet religiós, Marc social del jove, avui, i marc religiós, per acabar amb unes Propostes per a una pastoral de joves i adolescents.

La conclusió es fa el diumenge, dia 10, a Maó on assisteixen i s'ajunten tots els participants, en un nombre d'uns 60.

El Bisbe d'Osca, Xavier Osés, dirigeix el Recés trimestral als sacerdots

El dia 27 de novembre el Bisbe d'Osca, Xavier Osés, va estar a la nostra illa per dirigir un recés als sacerdots. Aquest va tenir lloc al Seminari, des de les 11 del matí fins a l'hora de dinar. En havent dinat, a les 4, el Bisbe va dirigir una taula rodona on els sacerdots van poder dialogar amb ell sobre diversos temes trets a col·locació pels mateixos sacerdots.

Abans, de 10 a 11 del matí, el Bisbe Osés havia dirigit una xerrada a les Monges Clarises i a d'altres que s'hi van ajuntar. També, al capvespre, després de celebrar l'Eucaristia a l'església de les Monges Concepcionistes, de Maó, va dirigir una conferència pública als locals d'A.C., a Maó, amb una nombrosa assistència, sobre el tema de l'evangelització i els seglars.

Jornades sobre la Bíblia

Es van celebrar a Maó, els dies 2, 3 i 4 de desembre. Les va dirigir el sacerdot de Tarragona, Mn. Joan Magí i tingueren lloc al saló d'actes de la Casa de l'A.C. Van versar aquestes jornades d'estudi sobre els profetes de l'Advent, Jeremies, Baruc, Sofonies i Miquees. El conferenciant va aprofitar el dia 3 per traslladar-se al Seminari diocesà on donà també unes classes de bíblia als nostres seminaristes.

Assemblea anual del Moviment de Joves cristians.

Va tenir lloc aquesta Assemblea al Seminari diocesà el dia de la Puríssima, 8 de desembre. El Vicari General, Sr. Rafel Ma. Oléo hi va tenir una intervenció per parlar sobre el "Paper dels moviments de joves en aquest moment de l'església i de la societat". Després de llegir-se la Memòria de les activitats de l'any 1.985, es va procedir a l'elecció de càrrecs i a la presentació i elecció de la campanya 1.986. El Sr. Bisbe va assistir-hi, dirigint unes paraules als joves, en el moment de la pregària.

DE LA CONFERENCIA EPISCOPAL ESPANYOLA

I.- Declaración: Veinte años después del Vaticano II.

VEINTE AÑOS DESPUÉS DEL VATICANO II- — DECLARACIÓN —

Al cumplirse los veinte años del final del Concilio Vaticano los Obispos queremos manifestar nuestra satisfacción por sus frutos positivos y, a la vez, renovar como pastores de la Iglesia de España nuestra adhesión a la totalidad de su doctrina, convencidos de que se trata de una herencia preciosa y todavía no agotada.

El Concilio ayudó a la Iglesia Española a tener una conciencia más clara de sí misma y de su misión en la sociedad. Aunque posteriormente no se han podido evitar parcialidades y tensiones, el saldo es claramente positivo en los niveles de conciencia y autocomprensión, deseos de renovación eclesial y diálogo evangelizador que eran las tres fases que intuyó Pablo VI para la marcha del posconcilio.

El Vaticano II ha iluminado con particular claridad la naturaleza sacramental, comunitaria y participativa de la Iglesia tanto en el interior de la comunidad eclesial como en la misión que en el mundo tienen todos sus miembros. El Concilio ha señalado el camino y la actuación a una Iglesia puesta al servicio de los hombres, en el diálogo con la cultura y en sintonía con las esperanzas, trabajos y sufrimientos de nuestro tiempo. Por eso sabemos hoy mejor que los derechos humanos, la justicia y la paz mundiales son postulados y valores del Reino de Dios que han de ser buscados por todos los creyentes a la vez que anuncian con obras y palabras a Jesucristo muerto y Resucitado.

Los Obispos españoles, animados por el Vaticano II, nos sentimos estimulados en nuestras responsabilidades apostólicas por una conciencia más clara de la colegialidad episcopal y especialmente vinculados con el ministerio del Papa en la solicitud por todas las Iglesias. De ahí los trabajos de nuestra Conferencia Episcopal al servicio de todas las diócesis de España, la corresponsabilidad en la evangelización de la Europa "secularizada", la comunión con las iglesias hermanas de América, la urgencia del deber misionero y la apertura a las voces de los pobres de cualquier parte del mundo.

Un sincero y detenido examen de conciencia revela defectos y excesos cometidos en estos cuatro lustros. A pesar de ello, fué tan abundante la gracia del Concilio que su luz supera las sombras de nuestro comportamiento; sobre todo si tenemos en cuenta, que sin el Vaticano II la actual crisis de aceleración de la historia nos hubiera cogido más indefensos y perplejos. Por ello, aún contando con sus limitaciones, el propio período posconciliar entre nosotros es merecedor de un juicio globalmente positivo.

En verdad como deudores del Concilio. Y no sólo por el insuficiente empleo de sus riquezas, sino, sobre todo, porque sigue siendo para la Iglesia una fuente inagotable que, con el paso del tiempo, podríamos estar desaprovechando.

El próximo Sínodo extraordinario que ha convocado el Papa Juan Pablo II servirá para reconsiderar y reactivar esas corrientes renovadoras alumbradas por el Vaticano II para una Iglesia de final de siglo cada vez más evangélica. Tal es nuestro deseo y tal nuestra esperanza.

Madrid, 16 de Noviembre de 1.985

II.- Nota sobre el Congreso "Evangelización y hombre de hoy".

Los obispos han escuchado en esta sesión de la Plenaria un informe de la Comisión de Pastoral haciendo una valoración final del Congreso de Evangelización celebrado en el mes de septiembre.

Aunque ya la Comisión Permanente del Episcopado en su reunión del 20 de septiembre manifestó su parecer sobre el Congreso, calificándolo de "acontecimiento positivo, abierto y esperanzador de indudable trascendencia para la vida de la Iglesia en España", la Asamblea Plenaria quiere manifestar públicamente su complacencia por la forma en que se desarrolló el Congreso, por el talante constructivo de sus tareas y por la

contribución que supuso para una experiencia social y comunitaria de la fe en la actual sociedad española. Los obispos, que alentaron siempre el Congreso como una iniciativa pastoral propia y que en alto número estuvieron presentes en su desarrollo, manifiestan ahora su deseo de que en las diócesis españolas se profundice en su estudio y aplicación como una aportación cualificada al programa de servicio a la fe del pueblo que lleva a cabo la Conferencia episcopal.

III.- Nota sobre el aborto.

Siendo ésta la primera vez que se reúne la Asamblea Plenaria después de la entrada en vigor de la ley que despenaliza en determinados supuestos la interrupción del embarazo, los Obispos ratifican una vez más cuanto han declarado de forma individual o colectiva a propósito del aborto.

Lamentan, pues, de nuevo, su introducción legal por el deterioro ético que supone para la sociedad y por la dejación que, autorizándolo hacen los poderes públicos en su deber de defensa de la vida.

Alientan, al propio tiempo, a cuantas personas o asociaciones se esfuercen por buscar soluciones dignas a estos problemas, así como a los que en coherencia con su fe se oponen a las prácticas abortivas y se exponen por ello a represalias laborales o administrativas.

Con el mayor empeño, convencidos del valor supremo de la vida, exhortan a todos los cristianos a formar su conciencia en consonancia con la doctrina permanente de la Iglesia tal y como ha sido expuesta en repetidas y recientes ocasiones por la Conferencia Episcopal Española.

BIBLIOGRAFIA

AGENDA ECLESIAÍSTICA HOFMANN 1.986

CARACTERÍSTICAS:

- Formato 13x8 cms., y 0'7 cms. de espesor.
- Más de 300 páginas impresas en papel ahuesado especial, tipo Biblia.
- Encuadernación en Capra, material extra-fuerte y flexible, cortes dorados y punto de lectura.
- Precio: 650 ptas.

La propia estructura de esta Agenda manifiesta el contenido y posibilidades de cada una de sus partes:

- 1.- Calendario.
- 2.- Ritual.
- 3.- Bendiciones.
- 4.- Liturgia de las Horas:
Hora intermedia y completas (dos formularios)
- 5.- Apéndice.

- Se vende la Agenda en la Editorial Hofmann, S.A.
C/. Platero Suárez, 11 - Apartado, 333 - 46009 Valencia
(España).

contribució que suposà una experiència social i comunitària de la fe en la actual societat espanyola. Els bisbes, que alenaren sempre el Congrés com una iniciativa pastoral pròpia i que en alt nombre estuvien presents en el desenvolupament, manifesten encara el seu desig de que en les diòcesis espanyoles se profundís en el seu estudi i aplicació com una aportació qualificada al programa de servei a la fe del poble que porta a terme la Conferència episcopal.

III. Nota sobre el abort.

INDEX DE MATERIA DE L'ANY 1.985

SANTA SEU

	pàgina
Missatge del Papa per la Quaresma de 1.985	82
Missatge del Papa en la Jornada d'oració per a les vacances	120
Carta del Papa als sacerdots el dijous sant	153
Jornada Mundial de les comunicacions	162
Mensaje Pontificio para el Domund	335
Para el Día de las Migraciones	347
Jornada Mundial de la Paz	345

DOCUMENTS DEL BISBE

CARTES

Pastoral sobre el Dia del Seminari: "Un sí per al segle XXI"	51
Oberta als meus seminaristes	96
Sobre una reunió pro joventut	139
Als sacerdots jubilats	171
Als sacerdots per unes línies pastorals	311
Jornada d'ajuda a l'Església	351
Felicitació de Nadal	407
Sobre una trobada sacerdotal	411

CATEQUESIS

Els signes dels temps (10)	10
El dia 17 de gener	12
L'any internacional de la joventut	13
L'abundant abundància	66
La fam	67
A.M.U.R.	68
Convertiu-vos!	98
"... i creis en l'Evangeli"	99
Vençut?	100
Triomfant!	100
Deixem lo dol	137

Seguretats	138
Estimats amics	172
Alabança a Maria.	173
Sereu els meus testimonis	174
La Pascua de l'Esperit.	175
Els "per què?" de Joan Pau II	210
De Poblet a Brussel·les	211
Salutació Santjoanenca.	212
Vida al desert	213
Militància.	214
Testimonis del Déu viu	215
Les flaqueses de l'Església	216
Pregar pels qui preguen.	217
Un Congrés	286
Una Església més apta.	287
María, estrella de l'Evangelització	288
Encara el congrés.	316
Joventut i missions	317
Equips de matrimonis.	352
Església diocesana (I)	353
Església diocesana (II)	354
Església diocesana (i III)	413
El Sínode extraordinari	414
Un altre Sínode.	415
El Consell Diocesà de Pastoral (I)	416
El Consell Diocesà de Pastoral (II)	417
El Consell Diocesà de Pastoral (i III)	418
Dimecres comença un NOU any	419

COMUNICACIONS

Sobre el pròxim Sínode dels Bisbes. Questionari	93
Contestacions a una enquesta sobre la pau	8

DECRETS

Aprobació dels nous Estatuts i Reglament del Consell del Presbiteri. Estatut i Reglament.	56
--	----

ESCRITS

"Nadal: Déu fet home"	7
Els joves i la pau	61
A la pau, pel diàleg	62
Participar.	63
El progrés i la pau	65
Seguretat aèria	136
Entrada a Europa	209
Glosa a Alaïor per a les Franciscanes	282
Per a la revista "Poncella": L'Església, esperança dels joves	412

HOMILIES

Pel dia de Sant Antoni, abat. Any 1986: Qui ens farà enfora de Crist?	4
En la Missa Crismal	131
Del dijous Sant	134
En la Trobada de El Toro (11-V-85): La meva anima magnifica el Senyor" .	169
Del dia de Corpus: Misteri de vida i mort	207
Pel día de l'Assumpció de la Mare de Déu.	267
Pel dia de la Puríssima	408

CONSELL DE PRESBITERI

Full informatiu	Desembre	1.984		20
	Gener	1.985		72
	Març	1.985		143
	Abril	1.985		177
	Maig	1.985		215
	Juny	1.985		319
	Octubre	1.985		355
	mes de novembre	1.985		423

SECRETARIA GENERAL

Previsiones para el año 1.985	15
Colectas extraordinarias de 1.985	18
Calendario de dias festivos para 1.985	18
Nomenaments.	19-70-320-355
Missa crismal i recès pels capellans i religiosos	70
Col.lectes.	71...141
Celebració del dia del malalt	71
Elecció de Mare Abadesa.	101
Jornades a celebrar	101
Festivitat de la Mare de Déu de El Toro	141
Exercicis espirituals a El Toro	141
Aplec de l'Esperit 1.985	142
Escola d'estiu per a catequistes.	142
Administració de la confirmació.	289
Col.lecta del Día del Seminari	290
Jornades a celebrar	320
Seminari	322
Jornada per a la pau.	421
Sobre l'abstinència de carn, els divendres de Quaresma	421
Trobada sacerdotal al Seminari.	422

SEMINARI

Carta sobre el Dia del Seminari.	104
--	-----

DELEGACIONS DIOCESANES

CARITAS

Resum de l'any 1.984	25
Caritas interparroquial de Maó. Informe social	32
Caritas interparroquial de Ciutadella. Organització de Càritas Interparroquial	111
Col·lecta del dia de Corpus	221
Caritas Interparroquial de Ciutadella informa	222
Caritas ajuda a Mèxic	373
Caritas col·lecta d'ajuda a Mèxic	375
Jornades de Càritas de Ciutadella	377
Conclusions de l'Assemblea de Càritas espanyola. (Sept. 1985)	427

ECONOMIA

Col·lecta pro Etiopia	36
Col·lecta d'ajuda a l'Església diocesana	36
Relació de la col·lecta efectuada el dia d'ajuda a l'Església	431

D'ENSENYAMENT

Entrevista a Francesc Riu	106
---------------------------	-----

FRATERNITAT CRISTIANA DE MALALTS I MINUSVALIDS

Programa del curs 1.984-1.985	109
-------------------------------	-----

DE JOVENTUT

Signes d'esperança entre els joves	74
Curset d'aprofundiment en la Fe	394

DE "MANS UNIDES"

Memòria de la campanya contra la fam	180
Resultat de la Recaudació 1.985	181
Detall de la recaudació a Ciutadella, a Maó, a Alaior i a Ferreries	183

MISSIONS

Resultados obtenidos en la campaña del Domund 1.984	22
---	----

RELIGIOSES

Professió perpetua	379
60 aniversari de Sor Dolores, Filla de la Caritat	381
Nova casa a Es Castell.	382 i sgtes.

INFORMACIO DIOCESANA

Activitats del Bisbe	Desembre 1.984	38
	Gener 1.985	77
	Febrer "	114
	Març "	114
	Abril "	146..187
	Maig "	187
	Juny "	224
	Juliol "	292
	Agost "	328
	Setembre "	328
	Octubre "	392

Escola de Teologia: Trobades.	40
Jornada de Caritas diocesana	40
Associació de Maries dels sagraris	40
Grups de catequesis de l'arxiprestat de Maó	42
Assemblea arxiprestal de Maó	42
40 e. aniversari de la Capella Davídica	42
Cinquanta anys de sacerdoci del Sr. Joan Cavaller	43
Festa de la Sda. Família	44
Vetla de pregària	45
V setmana per la pau	45
Jornada sacerdotal	47
Seté centenari de la Conquesta de Menorca.	47
Acte a l'arxiu diocesà	48
La neu.	48
Un any de reorganització	48
Sor Josefina Pérez: Veinticinco años	53
Trobada de professors d'EGB.	79
Els catequistes de Sant Fafel, de Ciutadella.	80
Constitució de la Junta de Caritas Interparroquial, de Ciutadella.	80
Trobada de joves de l'arxiprestat de Maó a El Toro	80
Setmana de reflexió a la Parroquia de Ferreries	115
Els escoltes de Menorca	116
Pregaria, reflexió quaresmal a l'arxiprestat de Ciutadella.	116
Diverses Xerrades i conferències.	116
Xerrades sobre presència de l'Església al món d'avui	117
Conferència sobre religiositat popular	117
Recés per a religioses	117
Predicació quaresmal a la parròquia d'Alaior.	117
Acte interconfesional	117

Visita del Superior General de los P. Paules, y. de las H. de la Caritat	119
Un camí per a una pastoral de conjunt a Ciutadella	147
Assemblea arxiprestal de Maó: Reunió sobre joventut.	149
Celebració de la confirmació a Ciutadella	189
Jornada sacerdotal al Santuari del Toro	191
I Trobada d'animadors cristians de joves	226
25 aniversari de la ordenació sacerdotal de Mn. Enric Enrich	226
El Obispo administró el bautismo y la eucaristía a varios niños de la casa de la infancia	227
Unos 150 jóvenes mahoneses	227
Escola d'estiu per a Catequistes a Tortosa.	294
Homenatge a les Religioses Franciscanes, a Alaior	296
Del Congrés "Evangelització i home d'avui	329
Paraules del Papa Joan Pau II als congressistes	331
Escola per a catequistes a Maó	393
Jornada dels Equips de la Mare de Déu	395
Dos joves Africans entre nosaltres.	395
Activitats del Sr. Bisbe	433
Jornades sobre "indiferència religiosa"	434
El Bisbe d'Oscà, dirigeix el Recés trimestral dels sacerdots	435
Jornades sobre la Bíblia	435
Assemblea anual del Moviment de Joves Cristians	435

CONFERENCIA EPISCOPAL ESPANYOLA

Actitudes morales y cristianas ante la despenalización del aborto (28-Jun-1.985)	228
Testigos del Dios vivo: Reflexión sobre la misión e identidad de la Iglesia en nuestra sociedad... (28-jun-1.985)	237
Segundo Decreto General	299
Decreto General sobre materias económicas	305
I.- Declaració: Vint anys després del Vaticà II	436
II.- Nota sobre el Congrés "Evangelització i home d'avui"	437
III.- Nota sobre l'avortament	438

COMITE EJECUTIVO

Comunicado.	150
---------------------	-----

COMISSIO PERMANENT

Nota: "Reconciliación y Penitencia"	125
Declaració: "Despenalització de l'avortament i consciència moral"	198

COMISSIO EPISCOPAL DE ENSENYAMENT I CATEQUESI

Sobre la enseñanza de la religión en la Escuela.	151
Nota 15-III-1.985.	

Nota de la Secretaria General Técnica de la Comisión. (19-IV-1.985) 200

COMISSIO EPISCOPAL DE LITURGIA

Carta: "Mejorar la celebración" 58

COMISSIO EPISCOPAL DE MISSIONS I COOPERACIO ENTRE LES ESGLESIES

Comunitat sobre el día d'Hispanoamérica. 85

COMISSIO EPISCOPAL DE PASTORAL

Missatge pel Dia del Malalt 1.985 84

NUNCIATURA APOSTOLICA

Carta de salutació del nou Nunci 347

CONGRES D'EVANGELITZACIO I HOME D'AVUI

Preguntes del Qüestionari 54

Conclusions de les quatre ponències. 362

El congrés, a la nostra diòcesi. 370

DEL PODER CIVIL

Constitució: Comissió diòcesis mixta y Balear 297

Acord sobre assistència religiosa en centres hospitalaris. 396

Sobre el servei militar de clergues 399

BIBLIOGRAFIA Y ANUNCIOS

Aplec de l'esperit 85 (Invitació a participar-hi) 56

VIII curs d'Estiu de Català 202

Curs d'Estiu a la Facultat de Teologia de Barcelona 202

Tanda d'exercicis per a sacerdots 261

"Cartes als meus catequistes" 402

Agenda eclésiàstica 439

Index general de l'any 1985. 440

NECROLOGIA

Dr. Rogeli Duocastella i Rossell 62

Sor Maria Teresa de Jesús, religiosa a concepcionista 166

Rd. Sr. Damià Coll Al.lés 203

Sor Maria Teresa Mayoral Farré, superiora de la comunidad religiosa del CORMAR 262

Dn. Vicente Mayor 348

Joan Humbert. 404